

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2003-2064

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiologian laitos	
Tekijä-Författare-Author Vuorinen, Leena			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Tila, aika ja vuorovaikutus vanhainkodin arjessa			
Oppiaine-Läroämne-Subject Yleinen sosiologia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2003-03-03	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 78
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkimuksen tavoitteena on kuvata vanhainkodin jokapäiväistä elämää asukkaan näkökulmasta ja tarkastella vanhainkodin tiloja ja niille annettuja julkisen ja yksityisen merkityksiä. Aineisto on kerätty osallistuvan havainnoinnin menetelmin keväällä 1998 erään helsinkiläisen vanhainkodin kahdella perushoivaosastolla. Havainnointi suoritettiin arkipäivisin.</p> <p>Tutkimuksen lähtökohtana on, että vuorovaikutuksessa ja toiminnassa tilalle tuotetaan niin sosiaalisia kuin symbolisiakin merkityksiä. Tässä työssä keskitytään tarkastelemaan vanhainkotiosaston käytäviä, ovia ja istumapaikkoja ja niille annettuja julkisen ja yksityisen merkityksiä. Nämä tilat osoittautuivat hedelmällisimmiksi kysymyksenasettelun kannalta.</p> <p>Aika osoittautui keskeiseksi tekijäksi merkitystenannossa. Vanhainkodissa koettava ja eletävä aika nimettiin laitosajaksi. Laitosajasta hahmottui kolme toisistaan erottuvaa ajanjaksoa, jotka edelleen nimettiin aamu-, päivä- ja ilta-ajaksi. Aamu- ja ilta-aikoina vanhainkodin osasto näytti muodostuvan yhdeksi yksityiseksi tilaksi, joka yhtäältä sai kodinomaisia piirteitä, mutta toisaalta vähensi asukkaiden mahdollisuuksia yksityisyyteen. Päiväaikaan osasto jakaantui selkeämmin julkisiin ja yksityisiin tiloihin.</p> <p>Tutkimuksen valossa vanhainkotielämää näyttää ohjaavan paljolti työn logiikka, jolloin kodin luomiselle tai kodinomaistamiselle jää niukalti mahdollisuuksia. Valta määritellä ja vaihdella tilan merkityksiä vaikutti keskittyvän hoitajille. Asukkaiden rooli tilan merkitysten määrittelyssä oli vähäisempi. Mielenkiintoisena tuloksena voidaan pitää sitä, että asukkaat olivat luoneet itselleen pienen yksityisen tilan valitsemalla oman vakituisen istumapaikan oleskelutilasta.</p> <p>Työ liittyy etnografiseen laitostutkimuksen perinteeseen, jota Suomessa edustavat mm. Eräsaaren, Strandellin, Törrösen ja Tolosen tutkimukset. Tutkimuksen teoreettinen viitekehys nojaa paljolti Gubriummin, Willcocksin, Peacen ja Kellahein tutkimuksiin.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords arkielämä - vanhainkodit yksityisyys - julkisuus - vanhustenhuoltolaitokset vuorovaikutus - tila - aika - laitokset			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			